

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

**НОРМАТИВНА
УРЕДБА**

Чл. 18, ал. 1 и 2; чл. 23; чл. 42, ал. 3, т. 1; чл. 49, ал. 3, т. 2 и ал. 4; § 49 и § 10а от ПЗР на ЗДДФЛ

ГОДИШЕН РАЗМЕР
(чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ)

МЕСЕЧЕН РАЗМЕР
(чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ)

Сумата от годишните данъчни основи по чл. 17 за лица с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност, определена с влязло в сила решение на компетентен орган, се намалява със 7920 лв., включително за годината на настъпване на неработоспособността и за годината на изтичане срока на валидност на решението.

Месечната данъчна основа по чл. 42, ал. 2 за доходи от трудови правоотношения на лица с 50 и с над 50 на сто намалена работоспособност се намалява с 660 лв., включително за месеца на настъпване на неработоспособността и за месеца на изтичане срока на валидност на решението.

ПОЛЗВАНЕ НА ДАНЪЧНОТО ОБЛЕКЧЕНИЕ:

С подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ.

(чл. 23, т. 1 от ЗДДФЛ)

ВАЖНО: Данъчното облекчение се ползва, при условие че данъчно задълженото лице няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към датата на подаване на годишната данъчна декларация. (чл. 23, ал. 2 от ЗДДФЛ)

При определянето на месечната данъчна основа за целите на авансовото удържане на данъка за доходите от трудови правоотношения.
(чл. 42, ал. 3, т. 1 от ЗДДФЛ)

При определянето на годишната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения от работодателя по основното трудово правоотношение на работника или служителя.
(чл. 49, ал. 3 и 4 от ЗДДФЛ)

Когато работникът или служителят предостави на работодателя в срок от 30 ноември до 31 декември на данъчната година копие на валидно решение на ТЕЛК/НЕЛК, както и писмена декларация, че към момента на подаването ѝ, работникът/служителят няма подлежащи на принудително изпълнение

за данъчната година декларация. (чл. 49,

Полезна „”информация!

Двойният размер на необлагаемата годишна данъчна основа за
2007 г. е
4800 лв.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

ВАЖНО!

Когато данъчното облекчение за намалена работоспособност по чл. 18 от ЗДДФЛ е ползвано чрез работодателя по основното трудово правоотношение в пълен размер по реда на чл. 49, ал. 3 и 4 от ЗДДФЛ, но физическото лице е задължено да подаде годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за съответната година, в нея няма да попълва съответната част за ползване на данъчното облекчение, а отбелязва това обстоятелство в първата таблица от Приложение № 10.

По отношение на условието данъчно задълженото лице да няма подлежащи на принудително изпълнение публични задължения следва да се има предвид изразеното от изпълнителния директор на НАП становище с изх. № 92-00-1299 от 04.10.2017 г., което може да бъде намерено на интернет страницата на Агенцията на адрес: www.nap.bg

§ 49 от ПЗР на ЗДДФЛ

Предвидените в закона облекчения за трайно намалена работоспособност се ползват пожизнено, когато срокът в експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК не е изтекъл към 31 декември 2004 г. и лицето е навършило 65-годишна възраст преди тази дата или в срока на експертното решение.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

§ 10а, ал. 1 и 2 от ПЗР на ЗДДФЛ (в сила от 01.07.2009 г.)

Лицата с определени с валидно решение на компетентен орган вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто ползват данъчното облекчение за лица с намалена работоспособност по реда на ЗДДФЛ.

ВАЖНО! Лицата, на които до 31 декември 2009 г. пожизнено е определена степен на трайно намалена работоспособност по реда на **Закона за здравето**, и лицата, които са с пожизнено определена степен на трайно намалена работоспособност по силата на § 3 от преходните и заключителните разпоредби на **Закона за здравето**, се смятат с пожизнено определени вид и степен на увреждане.

§ 10а, ал. 3 от ПЗР на ЗДДФЛ (в сила от 01.01.2012 г.)

Лицата с намалена работоспособност 50 и над 50 на сто, установена след навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от Кодекса за социално осигуряване, както и лицата, навършили възраст за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от **Кодекса за социално осигуряване**, в срока на решението на ТЕЛК (НЕЛК), ползват данъчно облекчение за лица с намалена работоспособност по реда на този закон, независимо от определения в експертното решение срок.

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

ПРИМЕР 1: *Физическо лице е с намалена работоспособност 65 на сто, определена с решение на компетентен орган (ТЕЛК) за срок 01.05.2004 г. – 01.05.2007 г. На 10.03.2006 г. лицето е навършило 65-годишна възраст. На основание § 49 от ПЗР на ЗДДФЛ, това решение дава право на лицето да ползва пожизнено предвиденото в закона данъчно облекчение за трайно намалена работоспособност.*

ПРИМЕР 2: *Физическо лице е с намалена работоспособност 65 на сто, определена с решение на компетентен орган (ТЕЛК) за срок 01.05.2002 г. – 01.05.2004 г. На 10.03.2000 г. лицето е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68 от КСО, а на 10.03.2005 г. същото лице е навършило 65-годишна възраст. Описаното решение не попада в обхвата на § 49 от ПЗР на ЗДДФЛ и НЕ е валидно правно основание за прилагане на данъчното облекчение за намалена работоспособност за доходи, придобити от лицето до 31.12.2011 г. От друга страна физическото лице е навършило пенсионна възраст преди срока на експертното решение, т.е. изпълнен е фактическият състав на § 10а, ал. 3 от ПЗР на ЗДДФЛ и за доходи, придобити след 01.01.2012 г., описаното решение може да служи като правно основание за ползване на данъчното облекчение за намалена работоспособност.*

ПРИМЕР 3: *Физическо лице е с намалена работоспособност 65 на сто, определена с решение на компетентен орган (ТЕЛК) за срок 01.05.2022 г. – 01.05.2025 г. Към 1 май 2025 г. лицето не е придобило право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и след изтичането на срока, посочен в експертното решение, то няма да разполага с валидно решение, доказващо степен на намалена работоспособност 50 или над 50 на сто. Независимо от това, на основание чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ, за 2025 г. лицето има право да ползва годишния размер на данъчното облекчение, т.е. 7920 лв.*

ДАНЪЧНО ОБЛЕКЧЕНИЕ ЗА ЛИЦА С НАМАЛЕНА РАБОТОСПОСОБНОСТ

През 2025 г. същото лице е получавало доходи единствено от трудови правоотношения. Размерът на месечната данъчна основа за съответните месеци на 2025 г. е, както следва: януари – 550 лв.; февруари – 380 лв.; март – 1000 лв.; от април до декември включително – по 800 лв. на месец. Възнагражденията се изплащат месечно – на 25-о число на месеца, през който е положен трудът.

Как работодателят ще определи размерите на данъчното облекчение по чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ и на авансовия данък за съответните месеци на 2025 г. и как ще изчисли размерите на данъчното облекчение по чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ и годишният данък за доходите от трудови правоотношения, придобити от това лице във връзка с прилагането на чл. 49 от закона, доколкото той се явява работодател по основното трудово правоотношение на лицето?

РЕШЕНИЕ:

2025 г.	Месечна данъчна основа по чл. 42, ал. 2 от ЗДДФЛ	Данъчно облекчение по чл. 18, ал. 2 от ЗДДФЛ	Удържан данък по чл. 42 от ЗДДФЛ	Годишна данъчна основа по чл. 25 от ЗДДФЛ	Данъчно облекчение по чл. 18, ал. 1 от ЗДДФЛ	Годишен данък
Януари	550,00	660,00	0,00			
Февруари	380,00	660,00	0,00			
Март	1000,00	660,00	34,00			
Април	800,00	660,00	14,00			
Май	800,00	660,00	14,00			
Юни	800,00	0,00	80,00			
Юли	800,00	0,00	80,00			
Август	800,00	0,00	80,00			
Септември	800,00	0,00	80,00			
Октомври	800,00	0,00	80,00			
Ноември	800,00	0,00	80,00			
Декември	800,00	0,00	80,00			
Общо:	X	X	622,00			